

Thomas Lund Hansen og Kenneth Thygesen, Jyllands-Posten

JP-journalisterne Thomas Lund Hansen og Kenneth Thygesen har i 2022 fået sat spilafhængighed på dagsordenen med en stærkt rørende og urovækkende artikelserie om de menneskelige konsekvenser for dem, der bliver ramt, og deres pårørende.

Åbningshistorien handlede om Frank Blounsø, der valgte at tage sit eget liv ved at skyde sig selv i hovedet med en sømpistol. Senere fortalte de om Morten, der tændte sin grill i soveværelset.

Det er historier, der går lige i maven, og som rammer ned i en virkelighed, hvor knap en halv mio. mennesker har spilproblemer. Tallet er mere end fordoblet på fem år, og dermed har vi at gøre med voldsomt samfundsproblem, som de fleste danskere stifter bekendtskab med i familien eller i bekendtskabskredsen.

På trods af problemets omfang, har der næppe tidligere været flere reklamer for spilleselskaber, der tjener styrtende på, at særligt unge mennesker sætter både økonomi og helbred på højkant.

Det er langt fra første gang, at medier har sat fokus på spilafhængig, men det er aldrig tidligere gjort så overbevisende som med denne serie. Ingen kan være i tvivl om problemets omfang, når de har læst de to journalisters afdækning.

Dertil kommer, at det er første gang, at spilafhængighed dokumenterbart er blevet koblet sammen med selvmord. Det har i sig selv krævet svære overvejelser, fordi medierne sædvanligvis afholder sig fra at beskæftige sig med selvmord for ikke at "inspirere" andre. I dette tilfælde var det imidlertid fuldstændig afgørende at omtale selvmord for at dokumentere psykologien og konsekvenserne.

Serien har derudover afdækket:

- at 6 pct. af de 12-17-årige danskere har spilproblemer, selv om det er ulovligt for unge under 18 år at spille pengespil
- at det i høj grad er op til spiludbydere selv at vurdere, om kunderne er på vej i den gale retning
- at spilindustrien i DK årligt generer en bruttoindtægt på over 9 mia. kr., mens der fra politisk side blot er afsat 400.000. kr. til ludomaniforskning
- at 77 pct. af danskerne vil forbyde spilreklamer
- at danske ludomaner er mere syge, tager mere medicin og begår mere kriminalitet end resten af befolkningen
- at regeringen budgetterer med stigende indtægter fra spilindustrien, selv om den siger, at den vil begrænse danskernes trang til at spille
- at implementeringen af det fysiske spil kort, som var regeringens våben mod spilproblemer, matchfixing og hvidvask, er blevet udskudt igen og igen.

Serien har fået følgende konsekvenser:

- Regeringen har fremsat ni konkrete forslag fra regeringen til at forebygge spilafhængighed – heriblandt at forbyde spilreklamer i forbindelse med sport i tv
- Flere af Folketingets partier ønsker at gennemføre et nationalt studie om sammenhængen mellem ludomani og selvmord

- Danske Spil har erkendt, at den vil stramme arbejdsgangene efter historier om, at nogle af dens kunder har begået selvmord. Ligeledes har Danske Spil indrømmet, at f.eks. mængden af spilreklamer skal ned
- Flere kommuner har bebudet, at de vil fjerne spilreklamer fra offentlige transportmidler

Det er fremragende journalistik formidlet på allerfineste vis, og for dette indstilles Thomas Lund Hansen og Kenneth Thygesen hermed til Cavling-prisen 2022.

Mvh

Chefredaktør Jacob Nybroe, chefredaktør Marchen Neel Gjertsen, ledende redaktør Christian Thye-Petersen, sportsredaktør Thomas Møller Kristensen og redaktør for den undersøgende journalistik Jesper Høberg, Jyllands-Posten